

Türk Psikiyatri Dergisi

Turkish Journal of Psychiatry

CİLT | Volume 25

GÜZ | Autumn 2014

EK | Supplement 2: **50. ULUSAL PSİKİYATRİ KONGRESİ BİLDİRİ ÖZETLERİ**

ISSN 1300 – 2163

TÜRKİYE SİNİR VE RUH SAĞLIĞI DERNEĞİ

Türk Psikiyatri Dergisi

Turkish Journal of Psychiatry

Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarında olmak üzere yılda 4 sayı çıkar
Four issues annually: March, June, September, December

CİLT | Volume 25
GÜZ | Autumn 2014
EK | Supplement 2
ISSN 1300 – 2163

Türkiye Sinir ve Ruh Sağlığı Derneği
tarafından yayınlanmaktadır.
www.turkpsikiyatri.com

Türk Psikiyatri Dergisi

Türkiye Sinir ve Ruh Sağlığı Derneği adına
Sahibi ve Sorumlu Müdürü
Published by Turkish Association of Nervous and Mental Health
Prof. Dr. M. Orhan Öztürk

Yayın Yönetmeni / *Editor in Chief*
Prof. Dr. Aylin Uluşahin

Yazışma Adresi / *Corresponding Address*
PK 401, Yenişehir 06442 Ankara

Yönetim Yeri / *Editorial Office*
Kenedi Cad. 98/4, Kavaklıdere, Ankara
Telefon: (0-312) 427 78 22
Faks: (0-312) 427 78 02

Yayın Türü / *Publication Category*
Yaygın Süreli Bilimsel Yayın

Reklam / *Advertisements*
Reklam koşulları ve diğer ayrıntılar için yayın yönetmeniyle ilişkiye geçilmesi gerekmektedir.

(Dergide yer alan yazılarda belirtilen görüşlerden yazarlar sorumludur. Yazılardan kaynak göstererek alıntı yapılabilir.)
(Authors are responsible for the opinions reported in the articles. All rights reserved.)

∞

Bu yayında ISO 9706: 1994 Uluslararası standartlarına uygun olarak asitsiz kağıt kullanılmıştır.
This publication is printed on acid-free paper that meets the international standart ISO 9706: 1994 (Requirements for permanence)

Bu Sayının Yayın Yönetmeni / *Editor in Chief of this Issue*
Prof. Dr. Berna D. Uluğ

50. Ulusal Psikiyatri Kongresi Eşbaşkanları
Prof. Dr. Simavi Vahip - Prof. Dr. M. Murat Demet

Düzenleme Kurulu
Prof. Dr. Tamer Aker (MYK)
Doç. Dr. Ömer Böke (BTDK)
Prof. Dr. M. Murat Demet (BTDK)
Doç. Dr. Cüneyt Evren (BTDK)
Prof. Dr. Meram Can Saka (MYK)
Prof. Dr. Cengiz Tuğlu (BTDK)
Prof. Dr. Berna D. Uluğ (BTDK)
Prof. Dr. Simavi Vahip (MYK)

Yayın Hizmetleri / *Publishing Services*
BAYT Bilimsel Araştırmalar
Basın Yayın ve Tanıtım Ltd. Şti.
Tel (0-312) 431 30 62, Faks: (0-312) 431 36 02
E-posta: info@bayt.com.tr

Grafik Tasarım / *Graphic Design*
Mehmet Uluşahin

Baskı / *Printing*
Miki Matbaacılık San. ve Tic. Ltd.Şti.
Matbaacılar Sitesi 560. Sk., No:27, İvedik, Ankara
Tel. (0-312) 395 21 28

Baskı tarihi: 5 Kasım 2014

Ağtasarımı ve Çevrimiçi Yayıncılık Hizmetleri Ada Yazılım Ltd. Şti. tarafından sağlanmaktadır.

Türk Psikiyatri Dergisi'ne gelen bütün yazılar yazarların adları saklı tutularak bağımsız danışmanlarca değerlendirilir.
All manuscripts submitted to the Turkish Journal of Psychiatry are assessed by independent referees anonymously.

TÜRK PSİKİYATRİ DERGİSİ INDEX MEDICUS, TÜBİTAK TIP, PSYCHINFO, TÜRKİYE ATIF DİZİNİ ve SSCI DİZİNLERİNDEDİR.
Turkish Journal of Psychiatry is indexed in INDEX MEDICUS, TUBITAK Medical Index, PSYCH-INFO, TURKIYE CITATION INDEX, and SSCI

eğitimi bölümünde okuyan öğrencilerin daha fazla dikkat dağınıklığı ve konsantrasyon güçlüğü şikayetleri ile mediko-sosyal ünitesine başvurduğu görülmüştür. Bu çalışmada beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinde erişkin DEHB varlığı araştırılmıştır.

YÖNTEM: Bu çalışmaya Çukurova Üniversitesi Beden Eğitim ve Spor Bölümünde eğitim gören 1, 2, 3, ve 4. sınıf antrenörlük bölümünde eğitim gören öğrencilerin tümü katılmıştır. Çalışma grubumuz 131 gönüllü öğrenciden oluşmuştur. Tüm deneklere Wender-Utah Derecelendirme Ölçeği uygulanmıştır.

BULGULAR: Wender-Utah Derecelendirme Ölçeği'ne göre çalışma grubumuzun %18.2'si testin kesim noktasının (Kesim noktası:46) üzerindeydi. Çalışmamızda erkek/ kadın ortalama puanları arasında istatistiksel fark saptanmamıştır.

SONUÇ: Erişkin DEHB genel popülasyonda daha düşük oranda bulunurken (Kessler ve ark. 2006) bizim çalışmamız bilerek seçilmiş beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinde %18.2 olarak bulunmuştur. Ayrıca çocuklukta erkeklerde yüksek olan tanı oranı bizim çalışmamızda kadınlarda erkeklere eşit çıkmıştır.

Anahtar Sözcükler: Beden eğitimi ve spor bölümü öğrencileri, dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu, yaygınlık

Kaynaklar

Adler LA, Spencer T, Faraone SV, Reimherr FW,Kelsey D, Michelson D (2005) Training raters to assess adult ADHD: reliability of ratings. J Atten Disord 8:121-126.

Rasmussen P, Gillberg C (2000) Natural outcome of ADHD with developmental coordination disorder at age 22 years: a controllded, longitudinal, community-based study. J Am Acad Child Adolesc Psychiatry 39:1424-1431.

Kessler RC, Adler R, Barkley R, Biederman J, Conners CK, Demler O (2006) The prevalence and correlates of adult ADHD in the United States: results from the National Comorbidity Survey Replication. Am J Psychiatry 163:716-723.

PB-111

ERİŞKİN DİKKAT EKSİKLİĞİ HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞUNDA DÜZENLİ VE BİLİNÇLİ SPOR AKTİVİTESİNİN ETKİSİ

Gonca İnce[1], Önder Tuğal[2], Yarkın Özenli[2]
[1]Çukurova Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Adana
[2]Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği, Adana

AMAÇ: Günümüzde spor ve fiziksel aktiviteler, bireylerin performans kapasitelerini arttırmada rol oynayan önemli faktörlerdir. Düzenli ve bilinçli egzersiz, sağlığın korunmasında ve rehabilitasyonunda yardımcıdır. Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB) hastaların tedavisinde medikal tedaviye ek olarak farklı tipte tedavi yöntemleri kullanılmaktadır (Majorek ve ark. 2004, Barkley 2006, Spencer 2004). Düzenli ve bilinçli egzersizin erişkin DEHB etkisi yeteri kadar araştırılmış değildir. Bu çalışmada amaç düzenli egzersizin erişkin DEHB üzerindeki etkisini araştırmaktır.

YÖNTEM: Bu çalışmaya Çukurova Üniversitesi Beden Eğitim ve Spor Bölümünde eğitim gören 1, 2 ve 4. sınıfta eğitim gören öğrencilerin tümü katılmıştır. Çalışma grubumuz 137 gönüllü öğrenciden oluşmuştur. Çalışma grubunun 86'sı düzenli spor aktivitesi var (DSAV) ve 51'i düzenli spor aktivitesi yok (DSAY) olarak ayrılmıştır. Tüm deneklere Erişkin Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu Kendi Bildirim Ölçeği (ASRS-v1.1) uygulanmıştır.

BULGULAR: Düzenli spor aktivitesi olan grubun dikkat puanı 10.76±4.65, düzenli spor aktivitesi olmayan grubun dikkat puanı 15.70±7.98 olarak bulunmuş ve istatistiksel olarak gruplar arasında fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). İki grubun sırasıyla hiperaktivite puanını DSAV grubunda 13.29±5.96, DSAY grubunda 16.31±8.50 olarak saptamış olup gruplar arası fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Kadın çalışma grubu hem dikkat hem de hiperaktivite sonuçları için yüksek puanlar almış olup bulgular istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).

SONUÇ: Çalışmamızda bilinçli ve düzenli spor aktivitesi olanlarda hem dikkat eksikliği hem de hiperaktivite skorları açısından düşük sonuçlar elde edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Erişkin DEHB, DEHB'nda tedavi, Spor aktivitesi

Kaynaklar

Barkley (2006) Attention Deficit Hyperactivity Disorder: A Handbook for Diagnosis and Treatment. New York, Guilford Press, 35-87.

Majorek M, Tüchelmann T, Heusser P (2004) Therapeutic Eurythmy-movement therapy for children with attention deficit hyperactivity disorder (ADHD): a pilot study. Complement Ther Nurs Midwifery, 10(1):46-53.

Spencer TJ (2004) ADHD Treatment Across the Life Cycle. J Clin Psychiatry, 65 [suppl 3]:22–26.

PB-112

DİKKAT EKSİKLİĞİ HİPERAKTİVİTE SEMPTOMLARI İLE ÇOCUKLUK ÇAĞI TRAVMALARI, DEPRESYON VE ANKSİYETE SEMPTOMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Şule Akıncı Aktaş[1], Ercan Dalbudak[1], Seçil Aldemir[1], Merve Topcu[1], Meryem Gül Teksin[1], Gülşen Teksin[2]
[1]Turgut Özal Üniversitesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Ankara
[2]Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

AMAÇ: Dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu (DEHB), çocukluk çağında başlayan kendisini dikkat eksikliği ve dürtüsellikle gösteren nöropsikiyatrik bir bozukluktur. Erişkin DEHB'ye komorbid diğer psikiyatrik bozukluklar sıklıkla eşlik etmektedir. Çalışmamızın amacı DEHB semptomları (DEHBs) ile çocukluk çağı travmaları (ÇÇT), depresyon ve anksiyete semptomları arasındaki ilişkiyi incelemektir.

YÖNTEM: Turgut Özal Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Polikliniği'ne karışık anksiyete depresyon ve DEHBs ile başvurmuş 109 hastanın verileri retrospektif olarak incelenmiştir. Hastalar; klinik görüşme, sosyodemografik veri formu, Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ), Beck Anksiyete Ölçeği (BAÖ), Çocukluk Çağı Travmaları Ölçeği ve Erişkin Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Kendi Bildirim Ölçeğiyle (ASRS) değerlendirilmiştir. Hastalar, ASRS kesme puanlarına göre 3 gruba ayrılmıştır (DEHBs yok, olası ve yüksek olası). Üç grup arasındaki BAÖ, BDÖ, ÇÇT alt ölçekleri arasındaki ortalama puanları karşılaştırmak için ANOVA yapılmıştır. DEHBs ile BAÖ, BDÖ, ÇÇT alt ölçekleri arasındaki ilişkiyi değerlendirmek için Pearson korelasyon analizi yapılmıştır. Ayrıca, anksiyete ve depresyon belirtilerinin etkisi kontrol edildiğinde ÇÇT'nin, DEHB'nin belirleyicisi olup olmadığını araştırmak amacıyla hiyerarşik linear regresyon analizi yapılmıştır; ilk basamakta BDÖ, BAÖ, ikinci basamakta ÇÇT alt ölçekleri (duygusal ihmal, fiziksel ihmal, fiziksel istismar, duygusal istismar, cinsel istismar) analize dâhil edilmiştir.

PSYCHIATRIC ASSOCIATION OF TURKEY
TÜRKİYE PSİKİYATRİ DERNEĞİ
1995

50

Ulusal Psikiyatri Kongresi

Abstracts (Kabul:Poster)	abstractagent™
Sunum Günü: 14.11.2014 Sunum Saati: 12:30 - 13:30 Salon Adı: Poster Alanı	
PS-107	Sosyal Fobinin EMDR Yöntemi ile Tedavisi: Olgu Sunumu Naci Olam, Aslıhan Okan İbiloğlu
PS-108	EMDR ile yanıt elde edilen farmakoterapiye dirençli bir OKB olgusu Münevver Yıldırım, Sevdenur Cansız, Alparslan Cansız, Ejder Akgün Yıldırm
PS-109	Bipolar Bozukluk ve Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu Tanıları İle İzlenen Bir Olguda Eşlik Eden Vajinismusun EMDR İle Tedavisi Berna Ermiş, Burhanettin Kaya, Gökay Alpak
PS-110	**Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Öğrencilerinde Erişkin Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu Belirtilerinin değerlendirilmesi** **Önder Tuğal, Yarkın Özenli, Gonca İnce**
PS-111	**Erişkin Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğunda Düzenli ve Bilinçli Spor Aktivitesinin Etkisi** **Gonca İnce, Önder Tuğal, Yarkın Özenli**
PS-112	Dikkat Eksikliği Hiperaktivite semptomları ile çocukluk çağı travmaları, depresyon ve anksiyete semptomları arasındaki ilişki Şule Akıncı Aktaş, Ercan Dalbudak, Seçil Aldemir, Merve Topcu, Meryem Gül Teksin, Gülşen Teksin
PS-113	Gebelerin Psikososyal Sağlık Durumları İle Annelik Rolü Arasındaki İlişki Hülya Uçar, Hava Özkan

[PS-111]

Erişkin Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğunda Düzenli ve Bilinçli Spor Aktivitesinin Etkisi

Gonca İnce[1], Önder Tuğal[2], Yarkın Özenli[2]
[1]Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Adana
[2]Numune Eğitim ve Araştırma Hastane Psikiyatri Kliniği, Adana

Amaç: Günümüzde spor ve fiziksel aktiviteler, bireylerin performans kapasitelerini arttırmada rol oynayan önemli faktörlerdir. Düzenli ve bilinçli egzersiz, sağlığın korunmasında ve rehabilitasyonunda yardımcıdır. Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB) hastaların tedavisinde medikal tedaviye ek olarak farklı tipte tedavi yöntemleri kullanılmaktadır (Majorek ve ark. 2004, Barkley 2006, Spencer 2004). Düzenli ve bilinçli egzersizin erişkin DEHB etkisi yeteri kadar araştırılmış değildir. Bu çalışmada amaç düzenli egzersizin erişkin DEHB üzerindeki etkisini araştırmaktır.
Yöntem: Bu çalışmaya Çukurova Üniversitesi Beden Eğitim ve Spor Bölümünde eğitim gören 1, 2 ve 4. sınıfta eğitim gören öğrencilerin tümü katılmıştır. Çalışma grubumuz 137 gönüllü öğrenciden oluşmuştur. Çalışma grubunun 86'sı düzenli spor aktivitesi var (DSAV) ve 51'i düzenli spor aktivitesi yok (DSAY) olarak ayrılmıştır. Tüm deneklere Erişkin Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu Kendi Bildirim Ölçeği (ASRS-v1.1) uygulanmıştır.
BULGULAR: Düzenli spor aktivitesi olan grubun dikkat puanı 10.76±4.65, düzenli spor aktivitesi olmayan grubun dikkat puanı 15.70±7.98 olarak bulunmuş ve istatistiksel olarak gruplar arasında fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). İki grubun sırasıyla hiperaktivite puanını DSAV grubunda 13.29±5.96, DSAY grubunda 16.31±8.50 olarak saptamış olup gruplar arası fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Kadın çalışma grubu hem dikkat hem de hiperaktivite sonuçları için yüksek puanlar almış olup bulgular istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).
Sonuç: Çalışmamızda bilinçli ve düzenli spor aktivitesi olanlarda hem dikkat eksikliği hem de hiperaktivite skorları açısından düşük sonuçlar elde edilmiştir.

Referans:
Barkley (2006) Attention Deficit Hyperactivity Disorder: A Handbook for Diagnosis and Treatment. New York, Guilford Press, 35-87.

Majorek M, Tüchelmann T, Heusser P (2004) Therapeutic Eurythmy-movement therapy for children with attention deficit hyperactivity disorder (ADHD): a pilot study. Complement Ther Nurs Midwifery 10 (1):46-53.

Spencer TJ (2004) ADHD Treatment Across the Life Cycle. J Clin Psychiatry 65 [suppl 3]:22-26.

Anahtar Kelimeler: Erişkin DEHB, DEHB'nda tedavi, Spor aktivitesi

---

Sunum Detayları: Sunum Günü: 14.11.2014
Sunum Saatı: 12:30 - 13:30
Salon Adı: Poster Alanı

Kapat

Yazdır

ERİŞKİN DİKKAT EKSİKLİĞİ HİPERAKTİVİTE BOZUKKUĞUNDA DÜZENLİ VE BİLİNÇLİ SPOR AKTİVİTESİNİN ETKİSİ

Gonca İnce[1], Dr **Önder Tuğal**[2], Dr **Yarkın Özenli**[3]

Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, ADANA, Yrd. Doç[1]
Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniği, ADANA, Uzm. Dr[2]
Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniği, ADANA, Doç. Dr[3]

ÖZET

Amaç: Dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu (DEHB) erişkinde yaygınlığı yaklaşık % 6 olarak gösterilmiştir. Erişkin DEHB çeşitli tedavi seçenekleri sunulmuştur. Günümüzde spor ve fiziksel aktiviteler, bireylerin performans kapasitelerini arttırmada rol oynayan önemli faktörlerdir. Düzenli ve bilinçli egzersiz, sağlığın korunmasında ve rehabilitasyonunda yardımcıdır. DEHB hastaların tedavisinde medikal tedaviye ek olarak farklı tipte tedavi yöntemleri kullanılmaktadır. Bu çalışmada amaç düzenli eksersizin erişkin DEHB üzerindeki etkisini araştırmaktır.

Yöntem: Bu çalışmaya Çukurova Üniversitesi Beden Eğitim ve Spor Bölümünde eğitim gören 1, 2 ve 4. sınıfta eğitim gören öğrencilerin tümü katılmıştır. Çalışma grubumuz 137 gönüllü öğrenciden oluşmuştur. Çalışma grubunun 86'sı düzenli spor aktivitesi var (DSAV) ve 51'i düzenli spor aktivitesi yok (DSAY) olarak ayrılmıştır. Tüm deneklere Erişkin Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu Kendi Bildirim Ölçeği (ASRS-v1.1) uygulanmıştır.

Bulgular: Düzenli spor aktivitesi olan grubun dikkat puanı 10.76±4.65, düzenli spor aktivitesi olmayan grubun dikkat puanı 15.70±7.98 olarak bulunmuş ve istatistiksel olarak gruplar arasında fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). İki grubun sırasıyla hiperaktivite puanını DSAV grubunda 13.29±5.96, DSAY grubunda 16.31±8.50 olarak saptamış olup gruplar arası fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Kadın çalışma grubu hem dikkat hem de hiperaktivite sonuçları için yüksek puanlar almış olup bulgular istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).

Sonuç: Çalışmamızda bilinçli ve düzenli spor aktivitesi olanlarda hem dikkat eksikliği hem de hiperaktivite skorları açısından düşük sonuçlar elde edilmiştir. Düzenli spor aktivitesinin erişkin DEHB'da tedaviyi destekleyecek etkisi olduğu düşüncesindeyiz.

GİRİŞ

Dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu (DEHB) erişkinde yaygınlığı yaklaşık % 6 olarak gösterilmiş olup, en yaygın psikiyatrik bozukluklardan biri olduğu bilinmektedir (1,2). Erişkin DEHB tanısı ancak klinik değerlendirmeyle konabilir. Ayrıca kullanılan ölçek sonuçları klinik tanıyı destekleyici olarak kullanılır. Erişkin DEHB olan ve olmayanlar arasında nöro-bilişsel ve biyolojik farklılıkları kanıtlayan veriler çoğalmakla birlikte, bunlardan hiç biri henüz tanı koydurucu değildir (3,4). Günümüzde, spor ve fiziksel aktiviteler, bireylerin performans kapasitelerini arttırmada rol oynayan önemli faktörlerdir. Düzenli ve bilinçli egzersiz, sağlığın korunmasında ve rehabilitasyonunda yardımcıdır. Gelişen çağa ayak uyduran tıbbın, tedavilerde spor ile bütünleşmesi, sporun medikal tedaviye destek bir tedavi yöntemi olarak kullanılması bir dönüm noktası olarak kabul edilebilir. DEHB' li hastaların tedavisinde medikal tedaviye ek olarak farklı tipte tedavi yöntemleri kullanılmaktadır (5). Düzenli ve bilinçli egzersizin erişkin DEHB etkisi yeteri kadar araştırılmış değildir. Bu çalışmada amaç düzenli eksersizin erişkin DEHB üzerindeki etkisini araştırmaktır.

YÖNTEM ve GEREÇ

Bu çalışmaya Çukurova Üniversitesi Beden Eğitim ve Spor Bölümünde eğitim gören 1, 2 ve 4. sınıfta eğitim gören öğrencilerin tümü katılmıştır. Çalışma grubumuz 137 gönüllü öğrenciden oluşmuştur. Çalışma grubunun 86'sı düzenli spor aktivitesi var (DSAV) ve 51'i düzenli spor aktivitesi yok (DSAY) olarak ayrılmıştır. Tüm deneklere Erişkin Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu Kendi Bildirim Ölçeği (ASRS-v1.1) uygulanmıştır.

Erişkin DEHB Kendi Bildirim Ölçeği (ASRS-v1.1);

Dünya Sağlık Örgütü tarafından DEHB'nin taranması amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir (Kessler ve ark. 2005).Doğan ve ark. (2009) tarafından Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Ölçeğin "dikkat eksikliği" ve "hiperaktivite/-dürtüsellik" olmak üzere her biri dokuz sorudan oluşan iki alt ölçeği vardır. Sorular her belirtinin son altı ay içinde ne sıklıkta ortaya çıktığını belirlemeye yöneliktir. Ölçeğin; herhangi birinden 24 puan ve üzerinde alanların yüksek olasılıkla DEHB tanısı alır. Ölçeği kesme puanı 44 olarak bulunmuştur.

SONUÇLAR

Tüm çalışma grubunun ASRS Dikkat puan ort±SD:12.60±6.53 Hiperaktivite puan ort±SD 14.41±7.14 olarak bulunmuştur. Düzenli spor aktivitesi olan grubun dikkat puanı ile düzenli spor aktivitesi olmayan grubun puanları arasında istatistiksel olarak fark vardır ($p<0.05$). Ayrıca iki grubun hiperaktivite puanları arasında istatistiksel anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$) Tablo 1. Kadın çalışma grubu hem dikkat hem de hiperaktivite sonuçları için yüksek puanlar almış olup istatistiksel anlamlı bulgular elde edilmiştir ($p<0.05$).

Tablo 1. DSAV ve DSAY olan grupların alt ölçek skorları.

Alt ölçekler	DSAV (n:86)	DSAY (n:51)	p
Dikkat	10.76±4.65	15.70±7.98	0.05
Hiperaktivite	13.29±5.96	16.31±8.50	0.05

TARTIŞMA

Dünya genelinde yapılan erişkin DEHB tanısıyla ilgili araştırmaların sonuçları değerlendirildiğinde, uygun tanı ölçütleri geliştirilene kadar hekimlerin erişkin DEHB değerlendirmesinde DSM ölçütlerini kullanmalarının, ancak başlangıç yaşı ölçütüne katı bir şekilde bağlanılmamasının ve belirtiler 12 yaşından önce başladığında tanı konulmasının önerildiği görülmüştür (6,7).

Erişkin DEHB tanısı konmuş genç erişkinlerde, akademik ve iş başarıları ile sosyoekonomik düzeyleri kontrollere göre daha düşük olup, daha erken ve şiddet içeren davranış ve cinsel etkinlik göstermektedirler. Tutuklanma oranlarının ve sağlık harcamalarının da arttığını gösteren çalışmalar nedeniyle çocuk ve ergen ruh sağlığında önemli olan bu bozukluk, son dönemde erişkin psikiyatrisi açısından da önem arz eder hale gelmiştir (6).

DEHB çocukluk yaşlarında yaklaşık 7/1 olan erkek/kadın oranı erişkinlerde 3/2 olarak bulunmuştur. Yaşla birlikte ortaya çıkan cinsiyet oranlarındaki bu değişim, erişkin dönemde özellikle dikkat eksikliği belirtilerinin soruna yol açabileceği ve kadınlarda dikkat eksikliği belirtilerinin baskın olması nedeniyle başvuru oranlarının eşitlenebileceği ve erişkin kadınların yakınmalarını daha etkin olarak dile getirebileceği düşünülmektedir. Wood ve ark erişkin DEHB olan bireylerin dürtüsellik ve dikkatsizlikle karakterize bilişsel yetersizliklerin daha belirgin olduğu ileri sürmüştür. Nöro-bilişsel işlev bozukluklarının erişkin DEHB bir parçası olduğu ve tanı koyarken nöropsikolojik testlerin önemi çalışmalarda vurgulamışlardır (9,10).

Erkek çocuklarda daha çok eş tanı bulunması ve bu çocuklardaki hiperaktivite ve dürtüsellik nedeniyle aileler daha erken ve daha çok yardım başvurusunda bulunmaktadır (8). Bizim çalışmamızda erkek/ kadın tanı oranında fark saptanmamış ve kadınların dikkat eksikliği ve hiperaktivite belirti sonuçları istatistiksel olarak yüksek bulunmuştur.

Çalışmamızın asıl amacı olan bilinçli ve düzenli spor aktivitesi olanlarda hem dikkat eksikliği hem de hiperaktivite skorları açısından düşük sonuçlar elde edilmiştir. Bu sonucu destekleyen çok az bilgi bulunmaktadır. Sporun medikal tedaviye destek bir tedavi yöntemi olarak kullanılması son 20 yılda artmıştır. DEHB' lu hastaların tedavisinde medikal tedaviye ek olarak farklı tipte tedavi yöntemleri kullanılmaktadır. Terapotik ritim yönteminin, DEHB hastalarının yaşam kalitelerine yardımcı olduğu belirtilmektedir. Bunun yanı sıra yoga ve tai chi sporlarının da erişkin dikkat eksikliği olan bireylerdeki dürtüsellik ve dikkat eksikliği belirtilerinde faydalı olduğu gösterilmiştir (11,12).

Sonuç olarak düzenli spor aktivitesinin erişkin DEHB'da tedaviyi destekleyecek etkisi olduğu düşüncesini taşımaktayız.

KAYNAKLAR

1. Adler L.A, Spencer T, Faraone SV, Reimherr FW,Kelsey D, Michelson D, et al. Training raters to assess adult ADHD: reliability of ratings. J Atten Disord 2005; 8:121-126.

2. Rasmussen P, Gillberg C. Natural outcome of ADHD with developmental coordination disorderat age 22 years: a controlled, longitudinal, community-based study. J Am Acad Child Adolesc Psychiatry 2000; 39:1424-1431.

3.McGough JJ, Barkley RA. Diagnostic controversies in adult attention deficit hyperactivitydisorder. Am J Psychiatry 2004; 161:1948-1956.

4. Kessler RC, Lane M, Stang PE, van Brunt DL. The prevalence and workplace costs of adult attention deficit hyperactivity disorder in a large manufacturing firm. Psychol Med 2008; 21:1-11.

5. Majorek M, Tüchelmann T, Heusser P. Therapeutic Eurythmy-movement therapy for children with attention deficit hyperactivity disorder (ADHD): a pilot study. Complement Ther Nurs Midwifery. 2004 Feb;10(1):46-53,

6. Barkley RA. Attention Deficit Hyperactivity Disorder: AHandbook for Diagnosis and Treatment. New York,Guilford Press, 2006.

7. Kessler RC, Adler R, Barkley R, Biederman J, ConnersCK, Demler O, et al. The prevalence and correlates ofadultADHD in the United States: results from theNational Comorbidity Survey Replication. Am J Psychiatry 2006; 163:716-723.

8. Biederman J, Faraone SV, Monuteaux MC, Bober M,Cadogen E. Gender effects on attention-deficit/ hyperactivity disorder in adults, revisited. Biol Psychiatry 2004;55:692-700.

9. Woods SP, Lovejoy DW, Ball JD. Neuropsychological characteristics of adults with ADHD: A comprehensive review of initial studies. Clin Psychol 2002; 16 (1):12-34.

10. Öncü B, Ölmez Ş. Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Olan Erişkinlerde Nöropsikolojik Bulgular. Türk Psikiyatri dergisi 2004; 15(1): 41-46

11. Hernandez-Reif M., Field T. M., Thimas E. Attention Deficit Hyperactivity Disorder: benefits from Tai Chi, Journal of Bodywork and Movement Therapies (2001) 5(2),120-123, Harcourt Publishers Ltd.

12. Haffner J, Roos J, Goldstein N, Parzer P, Resch F. The Effectiveness of Body-Oriented Methods of Therapy in The Treatment of Attention-Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD): Results of A Controlled Pilot Study, Z Kinder Jugendpsychiatr Psychother. 2006 Jan;34(1):37-47.